

populo suo'. 'Convenienter enim', ait¹, 'dicitur redemptionem misit, quoniam hoc videbantur indigere captivi. Sed tale precium fuit, quod non tyrannus sumeret, sed ille qui absolvebatur acciperet. Lucratus est captivus redemptionem suam; et ipse est magis inde ditatus, qui tenebatur obnoxius', et tyrannus damnatus, qui tenebat eum.

5 Sed querendum est diligentius atque merito intuitu inspiciendum, an iustius dicatur mortem a salvatore nostro suscepisse precium, an ipsam mortem precium esse redemptionis nostrae. Audiamus, quid beatus Augustinus^a indicat in libro quarto de sancta Trinitate², ubi plurima disputabat de poenali et iustissima miseriae nostrae et non debita domini nostri Iesu Christi morte. 'Ad mortem', inquit, 'per peccatum venimus, et ille per iustitiam; et ideo, cum sit mors nostra paena peccati, mors illius facta est hostia pro peccatis'. Similiter alio capitulo eiusdem libri de morte Christi ita dicit³: 'Neque enim cuiusquam iure potestatis exutus est carnaliter, sed ipse se exuit. Nam qui possit non mori si nollet, procul dubio quia voluit mortuus est; et ideo principatus et potestates exemplavit, fiducialiter triumphans eas^b in semetipso. 15 Morte sua quippe uno verissimo sacrificio pro nobis oblato' et cetera, que mirabiliter prosequitur de eadem re. Item post pauca, in eo capitulo, cui talem proposuit titulum: 'De sacrificio perfecto et vero, quod ipse pro nobis salvator effectus est', lucidissime ostendit, qui esset sacerdos et quod sacrificium pro quibus vel a quo oblatum esset. Ait enim⁴: 'Quis ergo tam iustus et sanctus sacerdos, quam unicus Dei filius, qui 20 non opus haberet per sacrificium sua purgare peccata, nec originalia, nec humana vita quae adduntur? Et quid tam congruenter ab hominibus sumeretur, quod pro eis offerretur, quam humana caro? Et quid tam aptum immolationi, quam caro mortalis?' Et paulo post: 'Quid tam grate offerri et suscipi possit, quam caro sacrificii nostri corpus effectum sacerdotis nostri; et quoniam quatuor considerantur in omni sacrificio — cui offeratur, a quo offeratur, quid^c offeratur, pro quibus offeratur — idem ipse unus verusque 25 mediator per sacrificium pacis reconcilians nos Deo, unum^d cum illo foret, cui offerebat, unum in se faceret, pro quibus offerebat, unus ipse esset, qui offerebat et quod offerebat'. Nonne perspicuum est, his verbis beati Augustini^e bene intellectis, cui hoc sacrificium obtulit? Nisi forte quis audeat dicere aliud esse sacrificium, quod Deo 30 patri oblatum est, aliud precium, quo redempti sumus. In omnibus iniuriis, obprobriis, ac passionibus, quas unicus Dei filius sustinuit pro nobis, quid gestum est, nisi oblacio pro peccatis nostris, nisi precium redemptionis nostrae?

Et superfluum videtur quaerere, quis hanc oblationem vel hoc precium accepisset, dum beatus Paulus, in tertium raptus caelum, tale de eo, qui est sacerdos et hostia, 35 precium et oblacio, proferre testimonium non timuit, 'qui semetipsum', dicens, 'pro nobis Eph. 5, 2. obtulit sacrificium Deo in odorem suavitatis'. Et quod vita venerit ad mortem, testatur idem Augustinus^f in quinquagesimi octavi psalmi tractatu⁵: 'Quid autem fecerunt', inquit, 'in Christo? Non vitam, sed mortem occiderunt. Extincta quippe morte, vita resurrexit'. Ipse vero salvator noster, in quantum medicina est et salus, nobis datus 40 est, sicut dicitur a propheta: 'Filius datus est nobis, et factus est principatus eius Isai. 9, 6. super humerum eius'. Scilicet Isaac crucem portavit in humeris ad immolationem sui. Idem sacerdos et sacrificium Deo patri a semetipso oblatus pro salute nostra in odorem suavitatis. De quo propheta Dominum iurasse dicit: 'Tu es sacerdos in aeter- Ps. 109, 4. num secundum ordinem Melchisedech'. Quod testimonium beatus Cyprianus doctor

45 a) Augustinus P. b) ea P. c) quid offeratur, pro quibus offeratur om. P. d) unicum P.
e) Augustini P. f) Augustinus P.

1) Cassiodori expositio in psalm. 110, 9 (Opp. ed. Garetius II, 382). 2) S. Augustinus de Trinitate L. IV c. 12 § 25 (Opp. VIII, 820). 3) ib. L. IV c. 13 § 17 (l. l. col. 821). 4) S. Augustinus l. l. L. IV c. 14 § 19 (col. 823). 5) Augustini enarratio in psalm. 58, sermo II cap. 4 (Opp. IV, 571).